

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Rzeszów, grudzień 2024 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1. Podstawa formalno-prawna opracowania	3
2. Główne cele prognozy	3
3. Zakres merytoryczny prognozy	4
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	5
5. Materiały wykorzystane przy opracowaniu prognozy	5
II. USTALENIA PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE	7
III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE	11
IV. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY	25
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	27
VI. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA.....	28
VII. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	35
VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	36
IX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE.....	37
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	37
OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ	39

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Niniejsza prognoza w myśl ww. ustawy stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

- uzgadnia z właściwym organem stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- sporządza prognozę oddziaływania na środowisko;
- poddaje projekt planu wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
- zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wnoszenie wniosków i uwag);
- bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. Główne cele prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określony w projekcie mpzp nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie, sposób zagospodarowania przestrzennego wpłynie na środowisko oraz w jakim stopniu idea zrównoważonego rozwoju została uwzględniona w projektowanym dokumencie i jakie mogą być konsekwencje, tak negatywne jak i pozytywne dla środowiska, w wyniku realizacji działań przewidywanych w opracowanym projekcie planu.

Szczegółowe cele prognozy dotyczą:

- wyeliminowania, jeszcze na etapie sporządzania projektu planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia;
- oceny skutków oddziaływania przyjętego zagospodarowania na środowisko oraz związanego z tym określenia wpływu przeznaczenia terenów na poszczególne rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania terenu;

- oceny ustaleń dotyczących przeznaczenia analizowanego terenu dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub funkcji usługowej przy zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych;
- oceny na ile ustalenia projektu planu pozwolą na zachowanie istotnych wartości i zasobów środowiska oraz w jakim stopniu spotęgują lub wyeliminują istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Podsumowując, prognoza przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie ze sobą realizacja ustaleń mpzp nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy przyrodnicze, krajobraz, ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

3. Zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

- zawiera:
 - ustalenia i główne cele projektu planu oraz powiązania z innymi dokumentami;
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
 - informacje o przewidywanych możliwościach transgranicznego oddziaływania na środowisko;
 - informacje o metodach analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
 - streszczenie w języku niespecjalistycznym;
 - oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań.
- określa, analizuje i ocenia:
 - istniejący stan środowiska;
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu;
 - przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu;
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu;
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;

- przedstawia:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, pismo znak WOOŚ.411.1.27.2024.AB.2 z dnia 27 marca 2024 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie, pismo znak PSNZ.9022.4.2.15.2024 z dnia 27 marca 2024 r.

4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa zasady kształtowania struktury przestrzennej i politykę przestrzenną, a w następnej kolejności uszczegóławia wybrane elementy kształtowania przestrzeni, takie jak: lokalizacja zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług, zabudowy usługowej, komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu oraz komunikacji pieszo-rowerowej lub zieleni urządzonej.

Z uwagi na skalę opracowania i wynikający z tego stopień szczegółowości informacji, dla przeprowadzenia prognozy skutków realizacji ustaleń zawartych w opracowanym projekcie planu przyjęto metody subiektywne oraz w miarę możliwości metody obiektywne.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano dane fizjograficzne, przyrodnicze i inne dostępne dane sozologiczne obejmujące obszar objęty opracowaniem planistycznym;
- dokonano oceny projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska i przyrody.

5. Materiały wykorzystane przy opracowaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

- Uchwała Nr XCIII/2072/2024 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie;

- Projekt uchwały Nr/...../2024 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie - BRMR, lipiec 2024 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023” - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, 2024 r.;
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112);
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rzeszowa na lata 2018 – 2022;
- Program ochrony środowiska miasta Rzeszowa, Rzeszów 2021 r. (uchwała Nr XLIV/933/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 30 marca 2021 r.);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Rzeszowa – 2022 rok;
- Program ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów – aktualizacja z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 wraz z rozszerzeniem związanym z osiągnięciem krajowego celu redukcji narażenia i z uwzględnieniem poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz z Planem Działań Krótkoterminowych – „EKOMETRIA” Sp. z o.o., 2023 r.;
- Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu – RDOŚ w Rzeszowie, 2011 r.;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 r., zmieniony rozporządzeniem z 4 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 300);
- Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, PIG-PIB, Warszawa, 2024 r.;
- Ustawy i rozporządzenia dotyczące ochrony środowiska.

II. USTALENIA PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 0,98 ha położony na osiedlu Mieszka I, pomiędzy Wisłokiem a al. Tadeusza Rejtana, po południowej stronie centrum handlowego „Merkury Market”.

W granicach projektu planu wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania:

- 1MW-U – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług;
- 1U – teren usług;
- 1KR-KOG – teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu;
- 1KP-ZP – teren komunikacji pieszo-rowerowej lub zieleni urządzonej.

W granicach projektu planu:

- ustalono, że zabudowa na terenach objętych projektem planu stanowi zabudowę śródmiejską;
- zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz parkingów i garaży.

Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągowej;
- zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych – z sieci wodociągowej, ze zbiorników przeciwpożarowych lub innych zbiorników spełniających wymagania ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- odprowadzenie ścieków:
 - bytowych – do sieci kanalizacji sanitarnej;
 - przemysłowych pochodzących z prowadzonej działalności gospodarczej – poprzez urządzenia podczyszczające do kanalizacji sanitarnej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi:
 - z terenów komunikacji i parkingów – poprzez urządzenia podczyszczające kanalizacją deszczową bezpośrednio do rzeki Wisłok, przy czym dopuszczono retencję;
 - z pozostałych terenów – retencja w miejscu występowania z wykorzystaniem rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, przy czym dopuszczono odprowadzenie kanalizacją deszczową bezpośrednio do rzeki Wisłok;

- zaopatrzenie w gaz ziemny – z sieci gazowej niskiego lub średniego ciśnienia;
- zaopatrzenie w energię ciepłą:
 - z miejskiej sieci ciepłowniczej;
 - z indywidualnych niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych źródeł ciepła z wykorzystaniem gazu, odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej;
- zaopatrzenie w energię elektryczną:
 - z sieci elektroenergetycznej;
 - z instalacji odnawialnych źródeł energii;
- gospodarowanie odpadami:
 - komunalnymi – zgodnie z zasadami obowiązującymi w mieście;
 - pochodzącymi z prowadzonej działalności gospodarczej – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, odpowiednio do rodzaju prowadzonej działalności.

Zasady modernizacji, budowy i rozbudowy systemu komunikacji:

- system komunikacji tworzą:
 - teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu 1KR-KOG;
 - komunikacja drogowa wewnętrzna, komunikacja piesza i rowerowa, stanowiąca przeznaczenie uzupełniające terenów objętych projektem planu;
- powiązania układu komunikacyjnego obszaru z układem zewnętrznym tworzy al. Tadeusza Rejtana.

USTALENIA SZCZEGÓŁOWE:

Teren 1MW-U – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług

- przeznaczenia wykluczone:
 - teren usług handlu wielkopowierzchniowego;
 - teren usług handlu hurtowego;
 - teren usług edukacji;
 - teren usług kultu religijnego.

Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- nieprzekraczalna linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu;
- zabudowa w formie budynków mieszkalno-usługowych, przy czym funkcja usługowa zlokalizowana co najmniej w parterach budynków od strony: Wisłoka oraz terenu oznaczonego symbolem 1KP-ZP;

- charakter usług – usługi podstawowe, ogólnomiejskie lub regionalne;
- udział powierzchni zabudowy – nie większy niż 50%;
- nadziemna intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 1,0 i nie większa niż 4,0;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 20%;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 56,0 m;
- gabaryty obiektów:
 - ilość kondygnacji nadziemnych – nie mniejsza niż 5 i nie większa niż 18;
 - przekrycie obiektów – dachami płaskimi, z dopuszczeniem tarasów lub dachów zielonych.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna terenu – z al. Tadeusza Rejtana poprzez teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu 1KR-KOG;
- liczba miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową – zgodnie z zapisami projektu planu;
- sposób realizacji miejsc do parkowania – na poziomie terenu lub w garażach podziemnych, z możliwością lokalizowania miejsc do parkowania w podziemnej części terenu oznaczonego symbolem: 1KR-KOG.

Teren 1U – teren usług

- przeznaczenia wykluczone:
 - teren usług handlu wielkopowierzchniowego;
 - teren usług handlu hurtowego;
 - teren usług edukacji;
 - teren usług kultu religijnego.

Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- charakter usług – usługi ogólnomiejskie lub regionalne;
- obowiązująca linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu, przy czym na dwóch najniższych kondygnacjach nadziemnych budynku dopuszcza się cofnięcie zewnętrznej krawędzi zewnętrznej ściany lub zewnętrznej krawędzi zewnętrznych podpór konstrukcyjnych na odległość nie większą niż 3,0 m, równoległe do obowiązującej linii zabudowy;
- udział powierzchni zabudowy – nie większy niż 50%;
- nadziemna intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 1,5 i nie większa niż 6,0;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 15%;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 56,0 m;
- gabaryty obiektów:

- ilość kondygnacji nadziemnych – nie większa niż 18;
- przekrycie obiektów – dachami płaskimi, z dopuszczeniem tarasów lub dachów zielonych.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna terenu – z al. Tadeusza Rejtana bezpośrednio oraz poprzez teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu 1KR-KOG;
- liczba miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową – zgodnie z zapisami projektu planu;
- sposób realizacji miejsc do parkowania – na poziomie terenu lub w garażach podziemnych, z możliwością lokalizowania miejsc do parkowania w podziemnej części terenu oznaczonego symbolem: 1KR-KOG;
- zakazano lokalizacji miejsc do parkowania przed frontem budynku od strony al. Tadeusza Rejtana, za wyjątkiem miejsc dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Teren 1KR-KOG – teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu

Zasady zagospodarowania terenu:

- nadziemna część terenu – zagospodarowana jako droga wewnętrzna, przy czym:
 - szerokość jezdni – nie mniejsza niż 5,0 m;
 - szerokość drogi dla pieszych – nie mniejsza niż 2,0 m;
- podziemna część terenu – z możliwością zagospodarowania wspólnie z terenami oznaczonymi symbolami 1MW-U lub 1U, w formie połączonych garaży podziemnych;
- nadziemna intensywność zabudowy – 0,0;
- intensywność zabudowy – nie większa niż 2,0.

Teren 1KP-ZP – teren komunikacji pieszo-rowerowej lub zieleni urządzonej

Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- nadziemna część terenu – zagospodarowana jako ogólnodostępny ciąg komunikacyjny dla pieszych i rowerzystów, z miejscami do wypoczynku w zieleni urządzonej;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 60%;
- dopuszczono lokalizację:
 - błękitno-zielonej infrastruktury;
 - małej architektury;
 - placów, placów zabaw, miejsc rekreacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

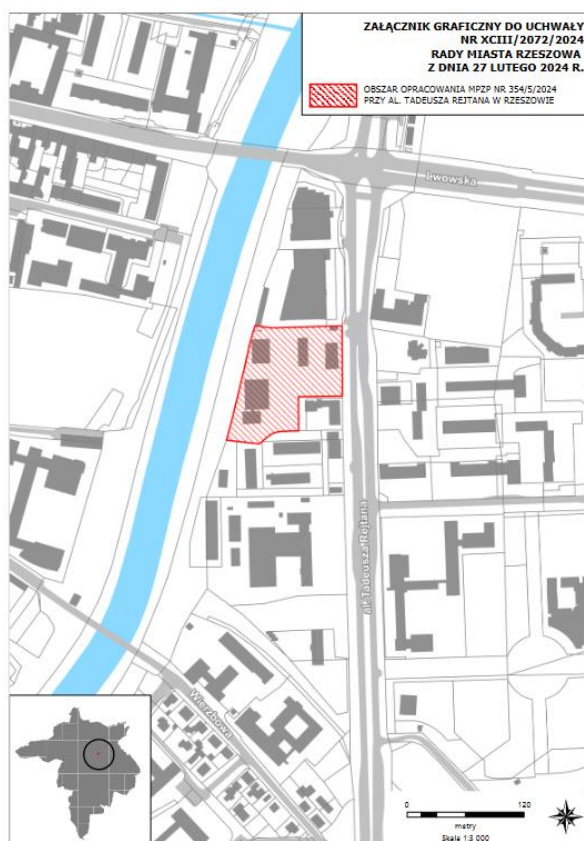
- dostępność komunikacyjna terenu – z al. Tadeusza Rejtana.

III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE

a) Położenie administracyjne badanego terenu

Teren objęty opracowaniem położony jest na osiedlu Mieszka I, pomiędzy rzeką Wisłok, a al. Tadeusza Rejtana, po południowej stronie obiektu handlowego „Merkury Market”. Teren opracowania o powierzchni około 0,98 ha aktualnie zagospodarowany jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów, obiektami biurowymi, garażowymi i magazynowo-składowymi.

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania ma na celu powstanie w tym regionie obszaru o charakterze śródmiejskim, zgodnie z obowiązującym Studium, uchwalonym przez Radę Miasta Rzeszowa, uchwałą Nr LXXXV/1890/2023 z dnia 26 września 2023 r.

Rys. Orientacyjna granica terenu objętego opracowaniem mpzp nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie

b) Charakterystyka elementów fizjograficznych

• Rzeźba terenu

Teren opracowania położony jest w prawobrzeżnej części doliny Wisłoka, który płynąc z południa na północ przez Podgórze Rzeszowskie w lessowym jego podłożu wyerodował stosunkowo szeroką dolinę.

W rejonie, w którym zlokalizowany jest teren opracowania, Wisłok płynie uregulowanym korytem, wciętym stosunkowo głęboko w powierzchnię swojej doliny. Rzeka w tym obszarze wytworzyła terasę zalewową ograniczoną wysoką skarpą. Terasa zalewowa stanowi wąski pas terenu wyniesionego około 1,5 do 2,0 m nad średni poziom wody w rzece. Terasę zalewową ogranicza skarpa o wysokości ponad 6,0 m nad średni stan wody w Wisłoku.

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obszarze terasy nadzalewowej. Jest to płaski, wyrównany teren z zabudową obiektami Miejskiego Przedsiębiorstwa Dróg i Mostów.

Rys. Aktualny stan zagospodarowania terenu [ObliView Rzeszów]

• Warunki geologiczne

Jak wynika z materiałów archiwalnych dotyczących warunków geologicznych terenu opracowania i terenów z nim sąsiadujących, podłoże budują utwory rzeczne wykształcone jako mady oraz piaski i żwiry.

Mady występują w stropie, pod warstwą gleby. Reprezentowane są przez gliny pylaste, gliny pylaste zwięzłe, pyły, pyły piaszczyste. Lokalnie mogą występować wkładki namułów, które zaliczane są do utworów niekorzystnych dla posadowienia budynków. Miąższość mad jest znacznie zróżnicowana. Są to w przewadze utwory o konsystencji twar doplastycznej. Mogą wystąpić również mady o konsystencji plastycznej. Ich przydatność dla fundamentowania budynków zależna jest od stopnia ich plastyczności.

Mady podściela warstwa utworów piaszczystych lub piaszczysto-żwirowych o miąższości 2,0 do 5,0 m. Utwory rzeczne zalegają na trzeciorzędowych utworach mioceńskich – iłach lub iłołupkach, których strop występuje na głębokości około 10,0 m p.p.t. Lokalnie, po stronie północno-wschodniej terenu opracowania, bezpośrednio pod warstwą gleby wystąpiły żwiry rzeczne zalegające na iłach mioceńskich, których strop występuje na głębokości poniżej 2,0 m p.p.t.

Zgodnie z Rejestrem terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których ruchy te występują, w granicach omawianego terenu nie stwierdzono występowania procesów geodynamicznych w postaci osuwisk czy terenów zagrożonych osuwaniem.

- **Surowce naturalne**

W granicach analizowanego terenu nie zostały udokumentowane żadne złoża surowców naturalnych.

- **Charakterystyka warunków wodnych**

Wody powierzchniowe

Po zachodniej stronie terenu opracowania płynie Wisłok, największa rzeka w obszarze miasta Rzeszowa. Na tym odcinku płynie on korytem uregulowanym, głęboko wciętym w powierzchnię swojej doliny. Wisłok podczas wysokich stanów wody na tym odcinku nie zalewa terenów położonych w granicach opracowania ekofizjograficznego. Zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią mieści się w granicach wysokiej skarpy.

Zgodnie z drugą aktualizacją Planu gospodarowania wodami (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. – Dz. U. 2023 poz. 300), teren położony jest w zlewni JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”. Jest to silnie zmieniona część wód, której zlewnia jest monitorowana.

Dokonana ocena stanu wód w latach 2014-2019 wykazała umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny – dobry. Ogólny stan wód – zły.

Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi są:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;

- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia);
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej);
- stan chemiczny – dobry.

Jednolita część wód powierzchniowych RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”:

- nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu [...];
- na terenie zlewni RW200011226739 nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna);
- na terenie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Ustanowiono odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.

Wody podziemne

Teren opracowania znajduje się w granicach JCWPd GW2000153, której stan ilościowy i stan chemiczny określono jako dobry. Ogólna ocena stanu wód – dobry.

Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla tej części wód jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Ta część wód podziemnych znajduje się w wykazie obszarów chronionych z uwagi na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Nie znajduje się w pozostałych wykazach.

W granicach JCWPd 153 zgodnie z wykazem, znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wody jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

Typ obszaru	Liczba obszarów w JCWPd
Park narodowy	0
Rezerwat przyrody	2
Park krajobrazowy	1
Natura 2000 – OSO	2
Natura 2000 – SOO	4
Obszar chronionego krajobrazu	7
Pomnik przyrody	0
Użytek ekologiczny	1
Stanowisko dokumentacyjne	0
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	0

Teren, dla którego sporządzono opracowanie ekofizjograficzne nie jest terenem przeznaczonym do ochrony siedlisk lub gatunków roślin czy zwierząt.

W obszarze terasy nadzalewowej, w granicach której zlokalizowany jest teren opracowania, wody podziemne związane są z warstwą utworów piaszczysto-żwirowych podścielających mady rzeczne. Wody tego poziomu powiązane są z wodami Wisłoka. Powyżej tego poziomu mogą lokalnie wystąpić wody nie tworzące ciągłego poziomu. Są to infiltrujące wody opadowe gromadzące się na wkładkach mniej przepuszczalnych utworów. Po okresach suszy wody te mogą zanikać.

Teren opracowania znajduje się z dala od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425. W jego granicach nie zostały wykonane udokumentowane ujęcia wód podziemnych, nie występują tu strefy ochronne od ujęć.

- **Klimat lokalny**

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne wg E. Romera obszar miasta Rzeszowa znajduje się w strefie przejściowej, a mianowicie: tereny północne i środkowe miasta położone są w strefie klimatu podgórskich nizin i kotlin, tereny południowe i południowo-wschodnie zaliczone zostały do strefy klimatu podgórskiego i górskiego.

Na kształtowanie klimatu rejonu, w którym położony jest Rzeszów wpływ mają masy powietrza polarno-morskiego, stanowiące około 63%, natomiast około 32% stanowi udział mas polarno-kontynentalnych.

Klimat lokalny miasta pozostaje pod znacznym wpływem czynników lokalnych – orograficznych i antropogenicznych.

Elementami charakteryzującymi warunki klimatyczne są: temperatura powietrza, wilgotność, zachmurzenie, opady, mgły oraz stosunki anemometryczne.

Temperatura

Element ten wykazuje dużą zależność od wyniesienia nad poziom morza, rzeźby, ekspozycji terenu, jego zagospodarowania, szaty roślinnej, głębokości wód podziemnych.

Analizując średnie miesięczne temperatury powietrza należy zauważyć, że:

- najzimniejszym miesiącem jest styczeń;
- najwyższe temperatury notowane są w lipcu.

Wiosna cechuje się znaczną zmiennością temperatury, a lato ma charakter upalny. Jesień jest stosunkowo ciepła i długa.

Przymrozki występują od września do maja, średnio w roku notowane jest około 122 dni z przymrozkami.

Wilgotność względna powietrza

Najniższe wartości wilgotności względnej notowane są w okresie zimy, najwyższymi wartościami wilgotności powietrza cechuje się okres jesieni.

W przebiegu dobowym najniższe wartości wilgotności powietrza notowane są w godzinach wczesno-popołudniowych, a najwyższe w porze nocnej.

Natomiast w układzie przestrzennym najwyższymi wartościami wilgotności powietrza cechuje się dolina Wisłoka – część doliny obejmująca terasę zalewową.

Najniższymi wartościami wilgotności cechują się tereny wysoczyzn Podgórze Rzeszowskiego i Pogórze Dynowskiego.

Zachmurzenie

Średnio w roku na obszarze Rzeszowa notuje się około 45 dni pogodnych i około 122 dni pochmurnych. Najpogodniejszym okresem jest okres od lipca do września. Natomiast okres od listopada do lutego jest okresem z największą ilością dni pochmurnych.

Mgły

W ciągu roku notuje się około 45 dni z mgłą. Okresem, w którym najczęściej obserwuje się występowanie mgieł jest okres jesieni i zimy. Na występowanie mgieł szczególny wpływ ma rzeźba terenu.

Terenami szczególnie narażonymi na występowanie mgieł są doliny cieków, a więc przede wszystkim dolina Wisłoka oraz doliny jego dopływów, a także doliny rozcinające stoki Pogórze Dynowskiego.

Opady atmosferyczne

Rejon miasta Rzeszowa otrzymuje średnio około 680-700 mm opadu. Jest on rozłożony nierównomiernie. Najwyższe sumy opadów notowane są w okresie letnim (max czerwiec, lipiec), a najniższe w okresie jesieni.

Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez około 83 dni – od listopada do kwietnia. Przy czym, w tym okresie nie utrzymuje się ciągle ze względu na częste odwilże.

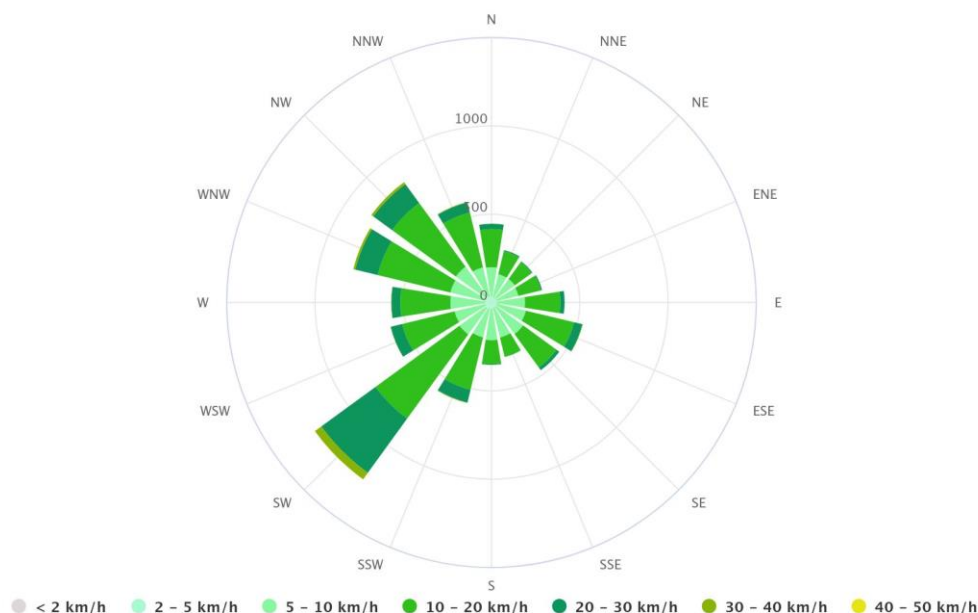
Warunki anemometryczne

Jedną z podstawowych cech klimatu, mającą znaczący wpływ na warunki aerosanitarne jest kierunek i prędkość wiatru. Kierunki wiatrów na obszarze miasta zależne są od ogólnej cyrkulacji atmosferycznej, a w pewnym stopniu modyfikowane są przez rzeźbę terenu. Dominującymi wiatrami są wiatry z kierunku zachodniego, południowego i zbliżone do południowo-zachodniego (SSW).

Znaczącą rolę w sterowaniu wiatrami mają większe doliny rzeczne, w przypadku Rzeszowa w szczególności dotyczy to doliny Wisłoka.

W ogólnej cyrkulacji powietrza istotną funkcję pełni dolina Wisłoka o kierunku zbliżonym do południkowego, na co nakładają się spływy chłodnego, wilgotnego powietrza spływającego z terenów wyniesionych – Podgórze Rzeszowskiego i Pogórze Dynowskiego, otaczających dolinę.

Rzeszów
50.04°N, 22.00°E (209 m n.p.m.).
Model: ERA5.

Rys. Róża wiatrów dla m. Rzeszowa (dane średnioroczne z okresu 30 lat)

Warunki meteorologiczne w roku oceny stanu powietrza – 2023

W roku 2023 w Polsce przeważały dni z temperaturami powyżej normy klimatycznej, którą wyznaczają lata 1991-2000 (zgodnie ze standardami Światowej Organizacji Meteorologicznej). Miniony rok był ekstremalnie ciepły. Najwyższa wartość temperatury odnotowana w kraju wyniosła 35,5 °C. Najniższą zanotowano w Zakopanem, wyniosła ona -17,7 °C (w lutym).

W granicach województwa podkarpackiego średnia roczna temperatura powietrza na krańcach południowo-wschodnich wyniosła 8-9 °C (w rejonach górskich ok. 5-7 °C), do

9-10 °C na południowym zachodzie i 10-11 °C w pozostałej części województwa. W 2023 roku średnia temperatura powietrza wyniosła 10,5 °C i była wyższa o 1,5 stopnia.

W 2023 roku średnia suma opadów na terenie województwa wyniosła 900 mm i rozkładała się równomiernie. Opad w tymże roku w Rzeszowie wyniósł 715 mm. Najwyższe sumy opadów w Rzeszowie wystąpiły w październiku i styczniu (81,5 mm i 79,8 mm). W 2023 roku w Rzeszowie odnotowano większą o 19 liczbę dni z pokrywą śnieżną niż w 2022 roku.

Na jakość powietrza wpływ ma napływ z innych, niekiedy odległych rejonów. W 2023 roku wystąpiło 12 epizodów napływu powietrza zwrotnikowego (głównie znad Północnej Afryki). Ciepłe zwrotnikowe masy powietrza niosące ze sobą pyły pochodzenia naturalnego, nie miały wpływu na zanieczyszczenie powietrza pyłem.

c) Zmiany w środowisku

Teren opracowania położony jest w prawobrzeżnej części miasta Rzeszowa, pomiędzy terenem rzeki Wisłok, a al. Tadeusza Rejtana.

Jest to terasa nadzalewowa Wisłoka, która została znacznie przekształcona w różnych okresach funkcjonowania tego obszaru. Niegdyś były to tereny zabudowy wiejskiej z terenami upraw rolnych. Zmiany jakie się dokonywały w różnych okresach spowodowały sukcesywne zmiany w zagospodarowaniu analizowanego terenu.

Aktualnie teren zajęty jest pod lokalizację obiektów o różnym charakterze należących do Miejskiego Przedsiębiorstwa Dróg i Mostów. Są to obiekty biurowe, garażowe, magazynowo-składowe, których nie można zaliczyć do obiektów o znaczących walorach architektonicznych.

Według obowiązującego Studium, teren ten wskazany został dla lokalizacji tzw. „zabudowy śródmiejskiej”.

Celem planu miejscowego będzie ustalenie nowego przeznaczenia dla tego terenu oraz zasad jego zagospodarowania.

d) Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodność biologiczna

Obszar miasta Rzeszowa położony jest na terenie Prowincji Niżowej, w okręgu Puszczy Sandomierskiej. Część południowo-wschodnia miasta pozostaje pod wpływem Prowincji Górskiej, do której należą tereny sąsiadujące od strony południowej i południowo-wschodniej z Rzeszowem.

Florę w obszarze miasta tworzą głównie gatunki synantropijne. Są to w przeważającej części apofity, gatunki rodzime na siedliskach stworzonych przez człowieka. Stosunkowo liczną grupę stanowią gatunki obcego pochodzenia. Są to głównie gatunki związane ze

starym budownictwem i tradycyjnym sposobem uprawy ziemi. Wiele z tych gatunków zanikło w wyniku stosowania zabiegów agrotechnicznych, głównie poprzez stosowanie herbicydów. W granicach analizowanego terenu nie występują chronione gatunki roślin.

e) Powiązania przyrodnicze i ich ochrona prawna

Teren opracowania przylega do terenu doliny Wisłoka, która w obszarze miasta stanowi główny korytarz układu przyrodniczo-klimatycznego miasta Rzeszowa.

Teren objęty granicami opracowania przylega do terenu głównego korytarza, ale nie stanowi obszaru wspomagającego system przyrodniczo-klimatyczny miasta.

f) Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Teren opracowania położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną z uwagi na walory przyrodnicze.

Obszarami objętymi ochroną są obszary Natura 2000, które zlokalizowane są w południowym rejonie miasta oraz w północnym jego obszarze.

W części południowej jest to fragment zalewu na rzece Wisłok oraz rzeka w górę jej biegu. Obszar ten objęty jest ochroną z uwagi na fakt ochrony siedliska chronionych gatunków ryb. Jest to obszar Natura 2000 o kodzie PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”. W sąsiedztwie obszaru Natura 2000 znajduje się teren rezerwatu przyrody pnz. „Lisia Góra”. Ochroną objęto pozostałości lasu grądowego, w granicach którego występują dęby szypułkowe objęte ochroną jako pomniki przyrody. Dla ochrony rezerwatu przed nadmierną penetracją ustanowiono jego otulinę.

Najbardziej na północ wysunięte tereny miasta Rzeszowa, zlokalizowane w dolinie Mrowli, stanowią część kompleksu Natura 2000 PLH180043 „Mrowle Łąki”. Są to łąki stanowiące siedlisko dla chronionych gatunków motyli.

Na terenie miasta ustanowiono kilkadziesiąt pomników przyrody. Są to pojedyncze okazy drzew lub grupy drzew. W granicach opracowania nie występują pomniki przyrody. Nie ma na obszarze Rzeszowa terenów uznanych za użytki ekologiczne.

Teren opracowania położony jest w znacznej odległości od terenów Natura 2000 i planowane jego zagospodarowanie nie będzie negatywnie wpływać na wartości przyrodnicze terenów Natura 2000.

g) Jakość środowiska, jego zagrożenia i identyfikacja źródeł tych zagrożeń

O jakości środowiska decydują głównie: stan powietrza, jakość wód i poziom hałasu.

Powietrze

Dla scharakteryzowania stanu powietrza na terenie miasta Rzeszowa wykorzystano dane zawarte w opracowaniu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2023” sporządzonym przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Rzeszów, kwiecień 2024 r.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje corocznej oceny jakości powietrza w strefach. Obowiązek ten wynika z przepisów prawa Unii Europejskiej, przeniesionych do prawa krajowego. Krajowymi aktami prawnymi, określającymi obowiązki, zasady i kryteria oceny jakości powietrza są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024, poz. 54, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. – w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021, poz. 845);
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. – w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024, poz. 870).

Oceny jakości powietrza dokonuje się w odniesieniu do strefy. Podział Polski na strefy określony jest w załączniku do ustawy Prawo ochrony środowiska. Strefy stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.;
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tys.;
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

W województwie podkarpackim wydzielono strefy: miasto Rzeszów i strefę podkarpacką.

Dla strefy miasta Rzeszów wykonano ocenę jakości powietrza pod kątem zdrowia ludzi.

Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Powierzchnia strefy [km ²]	Liczba mieszkańców	Klasyfikacja dotycząca ochrony zdrowia	Klasyfikacja dotycząca ochrony roślin
PL1801	miasto Rzeszów	miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	129	197 181	tak	nie

Na obszarze miasta Rzeszowa prowadzone są pomiary stężeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w powietrzu, a także pomiary ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe

zawieszonym PM10. Na jednej stacji miejskiej w Rzeszowie prowadzone są pomiary składu pyłu zawieszonego PM10 pod kątem zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

Od 2023 roku, na terenie Rzeszowa pomiary prowadzone są na 4 stacjach, które zlokalizowano przy ulicach: Piłsudskiego, Rejtana, Słocińskiej 4 oraz Starzyńskiego 17.

Ze względu na charakter obszaru, gdzie prowadzone są pomiary, wyróżnia się stacje:

- tła – lokalizowane tak, aby na poziom zanieczyszczenia wpływ miało wiele źródeł emisji;
- komunikacyjne – lokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie drogi o znacznym natężeniu ruchu pojazdów;
- dla oceny oddziaływania przemysłu – lokalizowane w rejonie oddziaływania zakładów przemysłowych;
- pozamiejskie – ocena zanieczyszczeń napływającego powietrza na tereny naturalnych ekosystemów.

Na terenie miasta Rzeszowa stacje zlokalizowane przy ulicach: Rejtana, Słocińskiej oraz Starzyńskiego prowadzą pomiary tła, stacja przy ul. Piłsudskiego prowadzi pomiary zanieczyszczeń wynikających z natężenia ruchu pojazdów.

Oceny zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa podkarpackiego dokonano w oparciu o przeprowadzone w 2023 roku badania, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, analiz wykonanych na poziomie wojewódzkim i krajowym oraz stopnia dotrzymania obowiązujących kryteriów jakości powietrza. Pomiary realizowane były jako automatyczne oraz manualne. Wykorzystano również matematyczne modelowanie przemian i transportu substancji w powietrzu.

Oceniając jakość powietrza za 2023 rok należy podkreślić:

- zanieczyszczenia gazowe, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon – w kryterium ochrony zdrowia ludzi osiągnęły stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych. Pozwoliło to na zakwalifikowanie strefy miasta Rzeszów pod względem zanieczyszczenia powietrza ww. substancjami do klasy A (tj. nieprzekraczającego poziomu dopuszczalnego);
- w przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego dla kryterium ochrony zdrowia. Strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę D2 (powyżej poziomu celu długoterminowego). Wzrost stężeń ozonu w sezonie letnim spowodowany był w dużej mierze warunkami meteorologicznymi;
- wyniki badań poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, mierzone pod kątem kryterium ochrony zdrowia ludzi wykazały ich dotrzymanie. W końcowej klasyfikacji strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę A;

- dla metali w pyłe zawieszonym PM10 (arsen, kadm, nikiel, ołów) poziom dopuszczalny/docelowy został dotrzymany;
- w strefie miasto Rzeszów średnioroczny poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 został dotrzymany. Strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę A. Rok 2023 jest drugim z kolei rokiem dotrzymania średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, w strefie miasto Rzeszów.

W okresie lat 2014-2023 obserwuje się poprawę jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Poprawa ta najbardziej widoczna jest począwszy od 2019 roku. W 2023 roku, w odniesieniu do roku 2022 nastąpiło:

- obniżenie się średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM10 na stacjach pomiarowych od 7% do 26%;
- spadek liczby dni z przekroczeniem dobowej normy pyłu zawieszonego PM10 na stacjach pomiarowych od 20% do 80%;
- obniżenie się średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 na niektórych stacjach pomiarowych od 6% do 20% lub utrzymanie się średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 na poziomie z 2022 roku;
- obniżenie się średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na stacjach pomiarowych od 1% do 20%.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza prowadzone są w oparciu o opracowany Program ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów, zaktualizowany w grudniu 2023 r.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń za 2023 rok (w kryterium ochrony zdrowia ludzi):

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	B(a)P	PM2,5
PL1801	miasto Rzeszów	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1 ²

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza – strefy uzyskały klasę A.

Wody

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego monitoringu środowiska wynika z ustawy „Prawo wodne”. Badania na potrzeby oceny stanu wód zostały wykonane w zakresie elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Objęto nimi jednolite części wód.

Teren opracowania położony jest w zlewni JCWP o kodzie RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”.

- element biologiczny – klasa III;
- element decydujący – flora;
- element hydromorficzny – klasa I;
- umiarkowany potencjał ekologiczny – klasa III;
- stan chemiczny – poniżej dobrego;
- stan JCWP – zły.

Główne działania mające na celu ochronę wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem zostały określone w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Efektem wdrożenia w/w programu jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, modernizacja, budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków.

Teren opracowania położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych o kodzie GW2000153, dla której stan chemiczny i ilościowy wód oceniono jako dobry.

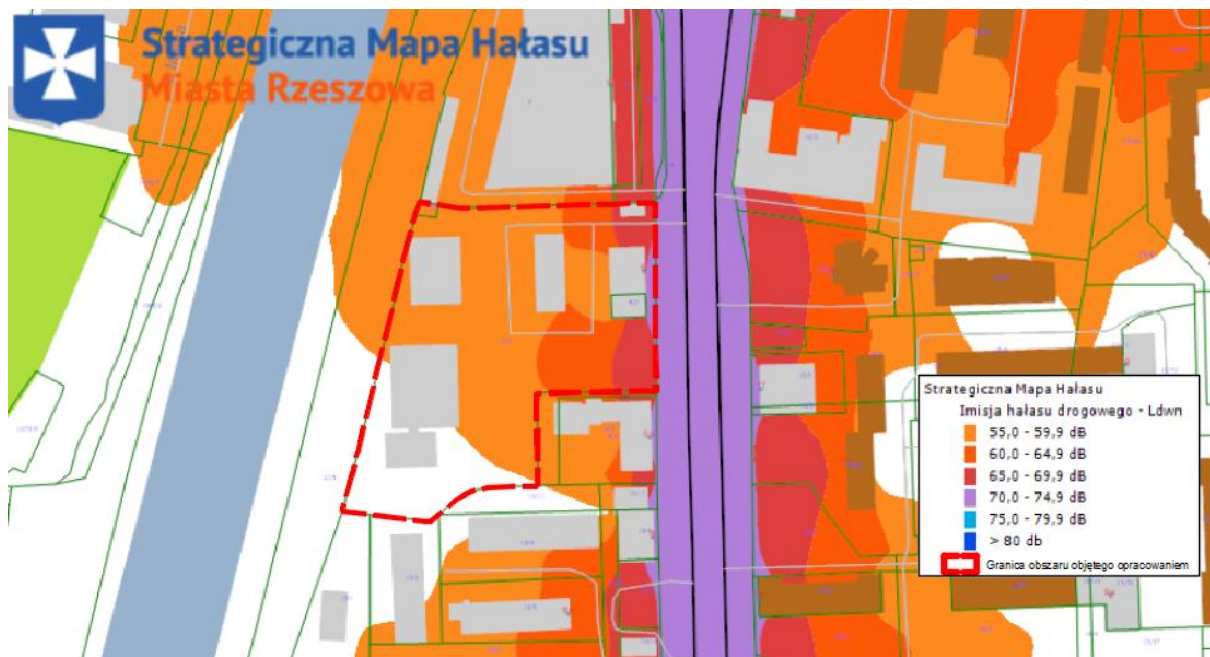
Hałas

Klimat akustyczny w obszarze opracowania kształtuje przechodząca wzdłuż zachodniej granicy al. T. Rejtana.

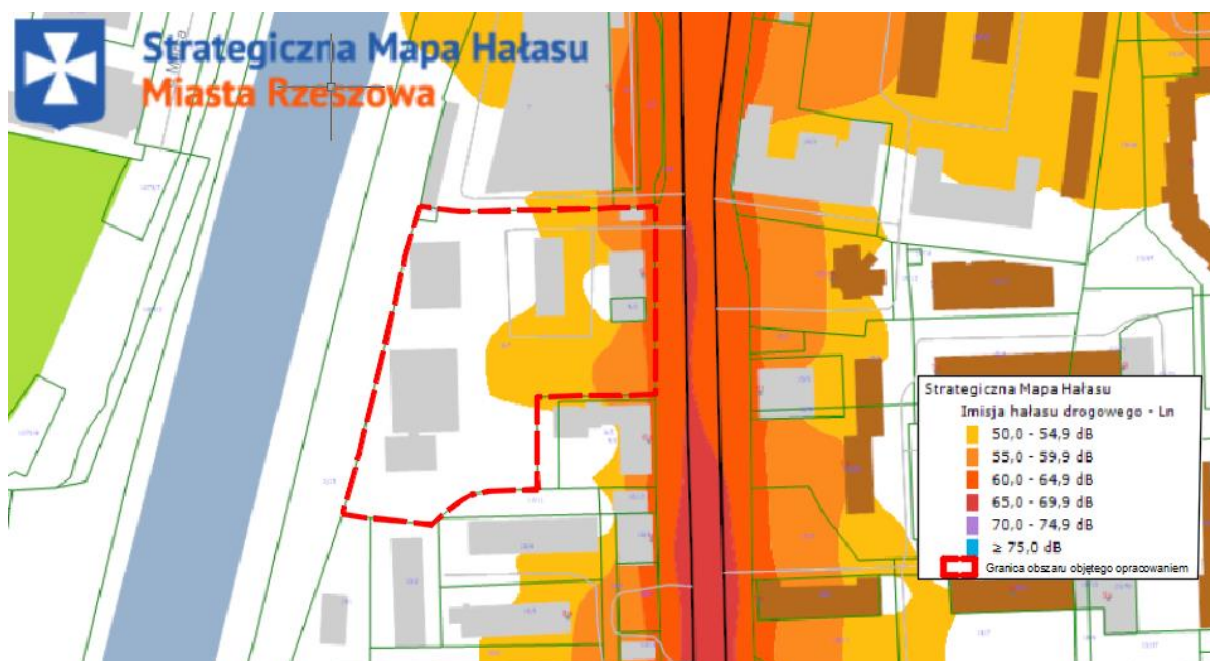
Wielkość imisji hałasu drogowego w omawianym rejonie miasta przedstawiona została na mapie „Strategiczna mapa hałasu”, sporządzonej w czerwcu 2022 roku.

W granicach pasa drogowego imisja hałasu wynosi 70-74,9 dB. W zachodnim fragmencie terenu opracowania przylegającego do terenu pasa drogowego imisja hałasu osiąga poziom 65-69,9 dB. Na pozostałym obszarze poziom imisji wynosi od 55,0 do 64,9 dB. Ta część terenu zapewnia odpowiedni poziom hałasu dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowo-usługowej – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r.

W terenie bezpośrednio przylegającym do ulicy Rejtana o poziomie hałasu do 69,9 dB, występuje niewielkie przekroczenie poziomu dopuszczalnego w stosunku do wartości hałasu dopuszczalnego dla terenów śródmiejskich (68 dB). Dla pory nocnej dopuszczalny poziom hałasu wynosi 60 dB. W terenie objętym mpzp przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu występuje jedynie bezpośrednio przy wschodniej granicy opracowania sąsiadującej z ciągiem al. T. Rejtana. Zgodnie z obowiązującym Studium teren opracowania zlokalizowany jest w obszarze śródmiejskim miasta Rzeszowa.

Rys. Strategiczna mapa hałasu drogowego Ldwn dla obszaru objętego opracowaniem mpzp

Rys. Strategiczna mapa hałasu drogowego Ln dla obszaru objętego opracowaniem mpzp

IV. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY

Analizując ustalenia projektu planu w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych terenu, identyfikuje się problemy związane z realizacją planowanego zagospodarowania, które zmieni nie tylko przeznaczenie, ale również jego wizerunek. Położenie terenu w obszarze śródmiejskim, przy głównej drodze prawobrzeżnej części miasta wymaga zmiany dotychczasowej jego funkcji i z tym związanego wizerunku terenu.

Obecnie na tym terenie zlokalizowane są obiekty Miejskiego Przedsiębiorstwa Dróg i Mostów. Znaczną część powierzchni stanowi utwardzony plac (asfalt, beton) stanowiący miejsca postojowe taboru samochodowego wykorzystywanego przez Przedsiębiorstwo oraz budynki magazynowe. Architektura tych obiektów odpowiada ich funkcji. Teren jest ogrodzony, bez dostępu do terenów zielonych wzdłuż Wisłoka. Podsumowując, jest to teren prawie w całości utwardzony, z zabudową o funkcji usługowej – budynek administracyjny oraz budynki magazynowe i usług naprawczych. Jedynym elementem zieleni jest kilka tui na wydzielonym niewielkim fragmencie przy chodniku wzdłuż al. Rejtana.

Rozwiązania jakie zaproponowano w projekcie planu zmieniają całkowicie wizerunek terenu. Zachodnią część terenu oznaczoną symbolem 1MW-U przeznaczono dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług o wysokości zabudowy nie większej niż 56,0 m – ilość kondygnacji nie mniejsza niż 5 i nie większa niż 18. W parterach budynków dopuszczono lokalizację funkcji usługowej. Dopuszczono usługi podstawowe, ogólnomiejskie lub regionalne. Usługi należy zlokalizować od strony Wisłoka i od strony ciągu pieszo-rowerowego lub zieleni urządzonej, wyznaczonego w części północnej terenu. Lokalizacja usług tak od strony Wisłoka jak i ciągu pieszo-rowerowego lub zieleni urządzonej ma na celu możliwość obsługi mieszkańców korzystających z terenów wzdłuż Wisłoka, spędzających tu czas wolny.

Od strony al. Tadeusza Rejtana wyznaczono teren oznaczony symbolem 1U, przeznaczony pod usługi, przy czym wykluczono lokalizację usług handlu wielkopowierzchniowego, handlu hurtowego, edukacji i kultu religijnego. Przeznaczając tę część terenu dla lokalizacji usług a więc zabudowy, która nie jest chroniona z uwagi na warunki akustyczne, zapewniono ochronę dla zabudowy mieszkaniowej jaka zostanie zrealizowana w terenie 1MW-U. Zabudowa usługowa pełnić będzie rolę ekranu akustycznego. Funkcja usługowa zlokalizowana zostanie w części terenu gdzie występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego, ustalonego przepisami dla

zabudowy mieszkaniowej. Lokalizacja usług w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy ułatwia znacząco ich dostępność dla mieszkańców.

Obecnie, brak jest bezpośredniego połączenia z terenami nadrzecznymi z rejonu al. Rejtana. Zaproponowany ciąg pieszo-rowerowy lub ciąg zieleni urządzonej (1KP-ZP) stworzy możliwość łatwego dostępu do Wisłoka, a także będzie otwarciem na tereny nadrzeczne. W terenie 1KR-KOG dopuszczono lokalizację garażu podziemnego, z możliwością zagospodarowania wspólnie z terenami 1MW-U i 1U.

Teren, o którym mowa zmieni znacząco swój wizerunek poprzez realizację obiektów o innej architekturze oraz wprowadzenie w każdym wydzielonym terenie powierzchni biologicznie czynnej, zieleni urządzonej, a także zielonych dachów oraz rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury.

Zagospodarowanie terenu zgodnie z ustaleniami projektu planu zmieni zasadniczo wizerunek terenu. Powstanie niewielki zespół zabudowy, który będzie miał charakter zabudowy śródmiejskiej. Opracowany projekt planu stwarza podstawy dla poprawy wizerunku terenu. Realizacja zabudowy poprzez rozwiązania architektoniczne będzie istotnym elementem wizerunku estetyczno-wizualnego terenu.

W omawianym terenie wprowadzono zakaz lokalizowania przedsięwzięć zaliczanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Nie dopuszczono lokalizowania usług handlu wielkopowierzchniowego i handlu hurtowego, a więc usług będących źródłem uciążliwości akustycznych, głównie związanych ze znacznym natężeniem ruchu pojazdów.

Zmiany w zagospodarowaniu terenu nie będą miały wpływu na tereny przyrodnicze i ich wartości. Tereny objęte ochroną w obszarze miasta w myśl ustawy o ochronie przyrody to:

- obszary Natura 2000: PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami” oraz PLH180043 „Mrowle Łąki”;
- rezerwat przyrody „Lisia Góra” wraz z otuliną.

Obszar „Wisłok Środkowy z Dopływami” obejmuje część zalewu utworzonego przez przegrodzenie doliny Wisłoka oraz rzekę w górę jej biegu z terenami nadbrzeżnymi. Obszar ten stanowi siedlisko chronionych gatunków ryb. Łąki zlokalizowane w północnych krańcach miasta w dolinie Mrowli stanowią siedlisko chronionych gatunków motyli. Jest to obszar Natura 2000 „Mrowle Łąki”. W południowym rejonie Rzeszowa, w sąsiedztwie zalewu zlokalizowany jest rezerwat przyrody „Lisia Góra”, dla którego utworzono otulinę, której celem jest ochrona rezerwatu przed nadmierną penetracją.

Zmiany jakie nastąpią w zagospodarowaniu terenu nie będą miały wpływu na stan siedlisk i obiekty przyrody objęte ochroną. Odległości jakie dzielą tereny chronione o znaczących wartościach przyrodniczych, od terenu dla którego opracowano projekt planu

niwelują jakiegokolwiek potencjalne oddziaływania. Należy zaznaczyć, że tereny oddzielające są terenami intensywnie zagospodarowanymi.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie stanowi instrument określający kierunki gospodarki przestrzennej w obszarze miasta. Jest również jednym z podstawowych narzędzi realizacji polityki ekologicznej.

Określa zasady i wytyczne w oparciu o które powinien dokonywać się rozwój tej części miasta. W projekcie opracowanego projektu planu uwzględniono wytyczne i przepisy ustawy z zakresu kształtowania przestrzeni oraz zasad ochrony środowiska i przyrody.

Przyjmuje się, że w polityce miasta dotyczącej kształtowania przestrzeni z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasada ta wynika z podstawowego aktu prawnego w państwie, mianowicie Konstytucji RP (art. 5). Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, uwzględnionym w sporządzonym projekcie planu, jest ochrona zasobów środowiska i przyrody.

W wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, prawo krajowe zobligowane zostało do stosowania zasad i celów w realizacji zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska określonych przez Unię. Polska jako kraj należący do Unii Europejskiej ma obowiązek przestrzegania przepisów prawa wspólnotowego. Szczególne znaczenie posiada ustanowienie obszarów Natura 2000.

W 2019 roku Rada Ministrów przyjęła *Politykę ekologiczną państwa do 2030 r. – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*, której rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. *Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030*, został przygotowany dla zapewnienia warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego wobec ryzyka jakie niosą ze sobą zmiany klimatu. Celem tego dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

W odniesieniu do realizacji celów i zasad z zakresu ochrony środowiska, przy sporządzaniu projektu planu miejscowego uwzględniono akta prawa międzynarodowego, a także prawa krajowego dotyczące przede wszystkim ochrony środowiska.

Plan miejscowy stanowi dokument strategiczny uwzględniający potrzeby rozwoju przestrzennego, ekonomiczno-społecznego lokalnej społeczności, realizujący cele i zasady wynikające ze strategicznych potrzeb i wyzwań przed jakimi dana społeczność staje. Realizując interes lokalny, jakim jest rozwój miasta czy też części jego obszaru, należy uwzględnić tendencję i uwarunkowania nie tylko lokalne, ale także regionalne i ponadregionalne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem środowiska i przyrody.

Przy sporządzaniu projektu planu wzięto pod uwagę cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu analizowanego opracowania planistycznego, odnoszące się do utrzymania odpowiednich standardów środowiska mieszkańców oraz ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych z poprawą jakości życia, rozwojem społeczno-ekonomicznym, poprawą warunków krajobrazu przy równoczesnym uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju.

VI. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA

Oceny oddziaływania ustaleń projektu planu w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska w granicach analizowanego obszaru, dokonano uwzględniając wzajemne zależności między nimi.

Dokonano analizy w jaki sposób realizacja planowanych funkcji wpłynie na różnorodność biologiczną, warunki wodne, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki, dobra kultury i dobra materialne, a także na obszary chronione z uwagi na ich wartości przyrodnicze.

- **Różnorodność biologiczna, flora i fauna**

Realizacja sporządzonego projektu planu w rejonie al. Tadeusza Rejtana nie będzie miała wpływu na różnorodność biologiczną. Niemal cała powierzchnia tego obszaru to teren zabudowany i utwardzony. Utwardzona powierzchnia betonowo-asfaltowa zajmuje prawie całą powierzchnię, poza obiektami kubaturowymi. Jedyne akcent „zielony” to kilka tui (6 szt.) i jeden świerk, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie chodnika dla pieszych, w formie

zwartego fragmentu zieleni. Dominujący teren utwardzony wpływa niekorzystnie na jego efekt wizualny.

Oczekuje się, że zmiana przeznaczenia terenu przyjęta w projekcie planu, dotycząca nie tylko zmiany funkcji, ale także zagospodarowania terenu poprzez wprowadzenie powierzchni biologicznie czynnej i zieleni urządzonej wpłynie korzystnie na walory estetyczne i krajobrazowe tego fragmentu obszaru śródmiejskiego.

Realizacja nowego zagospodarowania nie wpłynie negatywnie, zarówno na florę i faunę omawianego terenu. Nie występują tu żadne gatunki roślin, które ulegną likwidacji. Ogrodzenie terenu eliminuje jego dostępność dla zwierząt. Utwardzenie niemal całej powierzchni nie stwarza warunków bytowania nawet dla drobnych gryzoni.

- **Powierzchnia ziemi**

Projektem planu objęto teren o powierzchni około 0,98 ha, położony po południowej stronie obiektu handlowego Merkury Market, pomiędzy al. Tadeusza Rejtana, a terenami nad Wisłokiem.

Jest to fragment wyniesionej powierzchni terasy nadzalewowej o wyrównanej powierzchni, prawie w całości utwardzonej z zabudową o różnej funkcji. Teren, o którym mowa nie jest terenem zlokalizowanym w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. W jego granicach nie występują zjawiska geodynamiczne – osuwiska.

Realizacja zagospodarowania zgodnie z przyjętym projektem planu spowoduje znaczące zmiany, które dotyczyć będą nie tylko likwidacji istniejących obiektów, ale także likwidacji powierzchni utwardzonej. Konieczne będą stosunkowo głębokie wykopy dla realizacji parkingów podziemnych realizowanych w formie połączonych garaży podziemnych. Wystąpi konieczność przywrócenia urodzajnej powierzchni dla wprowadzenia powierzchni biologicznie czynnej i zieleni urządzonej. Wymusi to likwidację powierzchni utwardzonej i nawiezenie gleby dla urządzenia terenów zieleni. Realizacja projektu planu będzie więc polegać na likwidacji części powierzchni utwardzonej i wprowadzeniu powierzchni biologicznie czynnej, w tym też powierzchni zajętej przez zieleń urządzoną.

Efektem realizacji będzie poprawa wizerunku terenu, powstanie połączenie z zielonymi terenami nadrzecznymi. Zmieni się wizerunek terenu poprzez nie tylko zmianę zabudowy, ale także jej otoczenia. Charakter zmian należy ocenić pozytywnie.

- **Powietrze atmosferyczne**

Przeprowadzone badania stanu powietrza atmosferycznego na terenie miasta Rzeszowa wykazały, że nie zostały przekroczone dopuszczalne wielkości kryterialne dla zanieczyszczeń gazowych, pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5}, a także dla metali w pyłe

zawieszonym PM10. Nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego ozonu w kryterium ochrony zdrowia.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu dla zaopatrzenia w energię ciepłą zabudowy, dopuszczono wykorzystanie ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej. Dopuszczono wykorzystanie indywidualnych źródeł energii cieplnej, tj. niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych źródeł ciepła, z wykorzystaniem gazu, odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej.

Na terenie objętym projektem planu obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć zaliczonych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W granicach terenu KR-KOG wyznaczono drogę komunikacji wewnętrznej, poprowadzoną w części nadziemnej terenu, która z uwagi na ograniczony ruch pojazdów nie będzie źródłem uciążliwości związanej z emisją spalin samochodowych i zawartych w nich zanieczyszczeń.

W omawianym terenie ustalono minimalną liczbę miejsc do parkowania (zgodnie z tabelą zamieszczoną w projekcie uchwały). Miejsca do parkowania przewidziano przede wszystkim w garażach podziemnych, zlokalizowanych w terenach 1MW-U, 1U i 1KR-KOG, a także na poziomie terenu. Obowiązuje zakaz lokalizowania miejsc do parkowania przed frontem budynku o funkcji 1U, od strony al. Tadeusza Rejtana, za wyjątkiem miejsc dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Aleja Tadeusza Rejtana charakteryzuje się znacznym natężeniem ruchu pojazdów samochodowych, jest to główny ciąg komunikacyjny prawobrzeżnej części miasta. Wielkość ruchu pojazdów niewątpliwie może mieć wpływ na jakość powietrza z uwagi na emisję spalin samochodowych i zanieczyszczeń w nich zawartych. Elementem, który ogranicza uciążliwości wynikające z natężenia ruchu pojazdów są bardzo dobre warunki przewietrzania. Dominujące wiatry z kierunku południowego powodują wywiewanie zanieczyszczeń, nie dopuszczając do ich gromadzenia się.

Przyjęte źródła ciepła nie będą miały wpływu na stan powietrza. Prognozuje się, że nie wystąpi pogorszenie jego stanu, przyjmując również w perspektywie zmianę napędu pojazdów samochodowych.

- **Wpływ na ludzi**

Zmiana przeznaczenia terenu, poprzez likwidację dotychczasowego przeznaczenia jako bazy MPDiM, a wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej uzupełnionej zabudową usługową zmieni nie tylko charakter terenu, ale także jego wizerunek. W miejsce dominującej powierzchni utwardzonej pojawi się powierzchnia biologicznie czynna, która zostanie zagospodarowana jako powierzchnia zieleni. Likwidacja ogrodzenia od strony terenów związanych z Wisłokiem oraz realizacja ciągu 1KP-ZP „otworzy” tereny tej części miasta na tereny towarzyszące rzece, ułatwi ich dostępność.

Lokalizacja usług o zróżnicowanym charakterze w parterach budynków w terenie 1MW-U, może służyć obsłudze mieszkańców nie tylko zabudowy w omawianym terenie, ale także korzystających z zielonych terenów nadrzecznych. Wskazanie części terenu zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych – nadrzecznych dla usług należy ocenić jako bardzo korzystne. Ta część terenu znajduje się poza zasięgiem oddziaływania uciążliwości akustycznych al. Tadeusza Rejtana.

- **Wody**

Po zachodniej stronie terenu objętego projektem planu nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie, płynie Wisłok. Na tym odcinku rzeka płynie korytem uregulowanym.

Zgodnie z mapą zagrożenia powodzią sporządzoną w 2020 roku, zaktualizowaną w 2022 roku, omawiany teren zlokalizowany jest poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie z aktualizacją rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 roku (Dz.U. 2023 poz. 300), teren, o którym mowa położony jest w zlewni JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”. Dokonana ocena stanu wód w latach 2014-2019 wykazała: umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny – dobry, ogólny stan wód – zły. Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia);
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej);
- stan chemiczny – dobry.

Wody podziemne związane są z warstwą piaszczysto-żwirową podścielającą mady rzeczne. Wody te występują stosunkowo głęboko, powiązane są z wodami Wisłoka.

Teren ten zgodnie z obowiązującym podziałem na jednolite części wód podziemnych znajduje się w granicach JCWPd GW2000153, której stan ilościowy i stan chemiczny określono jako dobry. Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, a są to – utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Teren, o którym mowa położony jest poza obszarem GZWP nr 425. W jego granicach nie zostały wykonane ujęcia wód podziemnych oraz nie występują strefy ochronne od ujęć.

Mieszkańcy planowanej zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowa usługowa zaopatrywane będą w wodę – siecią wodociągową. Woda do celów przeciwpożarowych wykorzystywana będzie z sieci wodociągowej lub ze zbiorników przeciwpożarowych.

Ścieki bytowe odprowadzane będą do sieci kanalizacji sanitarnej. Do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzane będą również ścieki przemysłowe pochodzące z prowadzonej działalności gospodarczej – poprzez urządzenia podczyszczające.

Wody opadowe i roztopowe z terenów komunikacji i parkingów odprowadzane będą poprzez urządzenia podczyszczające do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej z wykorzystaniem urządzeń opóźniających odpływ. Dopuszczono retencję. Wody opadowe i roztopowe z pozostałych terenów należy retencjonować lub wykorzystywać poprzez zastosowanie rozwiązań związanych z błękitno-zieloną infrastrukturą. Dopuszczono również ich odprowadzenie do miejskiej kanalizacji deszczowej z zastosowaniem urządzeń opóźniających odpływ.

Przyjęte zasady odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych, zapewniają brak niekorzystnego wpływu na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

- **Klimat lokalny**

Teren, dla którego opracowany został projekt planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest w części prawobrzeżnej śródmieścia Rzeszowa, pomiędzy głównym ciągiem komunikacyjnym tej części miasta a rzeką Wisłok. Jest to rejon o znacznym stopniu urbanizacji, w którym dominują: zabudowa i powierzchnie utwardzone. Jest to teren prawie pozbawiony zieleni. Jedynym „zielonym” akcentem jest kilka tui i jeden świerk, na bardzo niewielkim fragmencie zlokalizowanym przy chodniku wzdłuż al. Tadeusza Rejtana.

Zmiana zagospodarowania, która zazwyczaj prowadziła do redukcji powierzchni biologicznie czynnej, tym razem spowoduje przywrócenie tej powierzchni, której wielkość w wydzielonym terenie 1MW-U ma wynosić nie mniej niż 20% powierzchni tego terenu, a w terenie 1U – nie może być mniejszy niż 15% jego powierzchni. W terenie przeznaczonym dla komunikacji pieszo-rowerowej lub zieleni urządzonej (1KP-ZP), udział powierzchni biologicznie czynnej nie może być mniejszy niż 60% jego powierzchni.

Zmiana zagospodarowania dotycząca urządzenia powierzchni biologicznie czynnej będzie korzystnym elementem dla topoklimatu omawianego terenu. Tereny biologicznie czynne zagospodarowane zielenią będą miały korzystny wpływ na mikroklimat poprzez poprawę warunków wilgotnościowych. Poza korzystnym wpływem na warunki wilgotnościowe, zmieniają się walory wizualne terenu. Zieleń jaka się tu pojawi powinna mieć zróżnicowaną strukturę. Korzystnym elementem obok zieleni niskiej czy średniowysokiej,

byłaby, o ile będzie to możliwe – zieleń wysoka (drzewa liściaste). Ten rodzaj zieleni poza elementem krajobrazowym miałby korzystny wpływ na jakość powietrza.

- **Hałas**

Teren objęty projektem planu położony jest pomiędzy al. T. Rejtana, a terenami nadbrzeżnymi Wisłoka.

Jak wynika ze *Strategicznej mapy hałasu* sporządzonej dla obszaru miasta Rzeszowa w 2022 r., poziom hałasu w terenie położonym w bezpośrednim sąsiedztwie pasa drogowego al. T. Rejtana wynosi 65,0-69,9 dB. Pozostała część terenu, dla którego opracowano projekt planu cechuje się znacznie korzystniejszymi wartościami hałasu, który wynosi od 55,0 do 64,9 dB. Ta wielkość hałasu komunikacyjnego dotyczy części zachodniej terenu, która została przeznaczona dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług. Natomiast część terenu położona w bezpośrednim sąsiedztwie al. T. Rejtana, gdzie poziom hałasu jest znaczący i przekracza dopuszczalny poziom dla zabudowy mieszkaniowej, w obszarze śródmiejskim (o 1,9 dB), przeznaczono dla zabudowy o funkcji usługowej. Realizacja obiektu usługowego w bezpośrednim sąsiedztwie al. Rejtana będzie pełnić funkcję ekranującą w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej.

W projekcie planu przyjęto minimalną liczbę miejsc do parkowania w odniesieniu do przeznaczenia terenu lub rodzaju obiektu. Taka decyzja podyktowana była ograniczoną powierzchnią terenu, a równocześnie faktem, że omawiany teren zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie przystanku komunikacji miejskiej, który obsługiwany jest przez szereg linii komunikacyjnych. Zapewnia on dobre połączenie z szeregiem osiedli w mieście.

Dla terenu usług zapewniono lokalizację miejsc parkingowych przed frontem budynku wyłącznie dla osób ze specjalnymi potrzebami. Dla terenu 1MW-U i 1U zapewniono miejsca do parkowania przede wszystkim w garażach podziemnych.

W analizowanym terenie obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć zaliczonych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Po północnej stronie analizowanego zlokalizowany jest obiekt handlowy (Merkury Market – dwa obiekty połączone przejazdem). Obiekt ten nie jest źródłem uciążliwego hałasu. Miejsca postojowe o ograniczonej ilości zorganizowane w formie płatnego parkingu, zlokalizowane są od strony ulicy Rejtana. Natomiast dostawa i odbiór towarów odbywa się po zachodniej stronie budynków handlowych, z wykorzystaniem przejazdu między nimi, co wyraźnie ogranicza uciążliwości akustyczne.

W opracowanym projekcie planu, pomiędzy terenem 1MW-U, a obiektem Merkury Market, wydzielono pas terenu oznaczony symbolem 1KP-ZP o szerokości około 15,0 m. Zagospodarowanie wspomnianego pasa terenu zielenią dodatkowo ograniczy potencjalne oddziaływanie hałasu obiektu handlowego.

Zlokalizowane po stronie południowej terenu 1MW-U obiekty, zagospodarowane są poprzez usługi nie będące źródłem hałasu. Są to usługi: naprawa telefonów, projektowe (projektowanie wnętrz) oraz usługi z zakresu zdrowia. W zagospodarowaniu terenu objętego projektem planu, rodzaj przeznaczenia i zagospodarowanie terenu uwzględnia warunki akustyczne, jakie dotyczą tej części miasta. Należy podkreślić, że jest to obszar śródmieścia Rzeszowa, w granicach którego dopuszczalny poziom hałasu dla zabudowy mieszkaniowej wynosi 68 dB (zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem).

- **Krajobraz**

Realizacja projektu planu zasadniczo zmienia krajobraz terenu, o którym mowa. Zmieni się zupełnie charakter zabudowy. Pojawi się zieleń. Zabudowa jaka się tu pojawi będzie miała nie tylko inny charakter, ale również jej wysokość będzie zdecydowanie wyższa (max. 56,0 m). Likwidacja ogrodzenia oraz wyznaczenie terenu 1KP-ZP, który w części nadziemnej będzie zagospodarowany jako ciąg pieszo-rowerowy lub zieleń urządzona „otworzy” tą część obszaru miasta na bulwary nadrzeczne.

Zmiana zagospodarowania sprawi, że teren, o którym mowa swoim wizerunkiem potwierdzi, że jest terenem śródmiejskim.

- **Zasoby naturalne**

Teren położony pomiędzy Wisłokiem, a północnym fragmentem al. Tadeusza Rejtana, położony jest w obszarze, gdzie nie zostały udokumentowane żadne złoża surowców naturalnych.

- **Zabytki**

W granicach analizowanego terenu nie występują obiekty wpisane do Wojewódzkiej lub Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Rzeszowa. Nie występują również stanowiska archeologiczne.

- **Dobra materialne**

Za dobra materialne przyjmuje się wszystkie środki, które mogą być wykorzystane bezpośrednio lub pośrednio dla zaspokojenia potrzeb ludzi lub podniesienia standardów środowiskowych dla polepszenia ich warunków życia.

Sporządzony projekt planu stwarza możliwości i podstawy dla wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej. Projekt planu wprowadza obowiązek ustalenia powierzchni biologicznie czynnej w dotychczas zabudowanym i utwardzonym, prawie w całości terenie.

- **Wpływ na tereny Natura 2000 oraz na inne formy ochrony przyrody**

Terenami chronionymi z uwagi na wartości przyrodnicze (zgodnie z ustawą o ochronie przyrody) na obszarze Rzeszowa są tereny włączone do sieci Natura 2000 oraz rezerwat przyrody.

Północne tereny miasta, położone w dolinie rzeki Mrowla stanowią łąki będące siedliskiem czterech gatunków motyli, zostały włączone do sieci obszarów Natura 2000 o kodzie PLH180043 „Mrowle Łąki”.

W południowym rejonie miasta do sieci obszarów Natura 2000 został włączony obszar obejmujący część zalewu utworzonego na rzece Wisłok wraz z rzeką w górę jej biegu. Jest to obszar o kodzie PLH180030 pnz. „Wisłok Środkowy z Dopływami”. Obszar ten jest siedliskiem chronionych gatunków ryb. W sąsiedztwie zalewu na Wisłoku został utworzony rezerwat przyrody pnz. „Lisia Góra”

- **Wpływ planowanego zagospodarowania na adaptację do zmian klimatu**

W planie adaptacji do zmian klimatu zwrócono uwagę na działania jakie powinno się podjąć dla ograniczenia nasilających się zmian klimatycznych.

Za korzystne działania uznać należy:

- realizację ciągu pieszo-rowerowego w zieleni urządzonej;
- dopuszczenie źródeł ciepła nie będących źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza – wykorzystanie ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych źródeł ciepła (gaz, energia elektryczna) lub z odnawialnych źródeł energii;
- ustalenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnej w obszarze działki budowlanej;

Rozwijanie zielonych przestrzeni miejskich i stosowanie zielonych dachów pomoże w przystosowaniu do zmiany klimatu.

VII. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych.

Niniejszy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości w wyniku, których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Zapisy projektu planu uwzględniają ochronę i ograniczenia dotyczące środowiska i przyrody, a mianowicie:

- zakazują lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz parkingów i garaży;
- nakazują zachowanie ustalonych powierzchni biologicznie czynnych poprzez określenie jej procentowego udziału w odniesieniu do powierzchni terenu;
- zalecają wykorzystanie najkorzystniejszych źródeł ciepła dla ogrzewania budynków, z uwagi na eliminację emitowanych zanieczyszczeń do powietrza;
- ustalają sposób odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych zapewniający ochronę środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniem;
- nakazują odprowadzenie wód opadowych i roztopowych, które mogą być potencjalnie zanieczyszczone (z terenów komunikacji i parkingów) poprzez urządzenia podczyszczające kanalizacją deszczową bezpośrednio do rzeki Wisłok, dopuszczono również retencję;
- ustalają stosowanie retencji w odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych z powierzchni niezanieczyszczonych oraz stosowanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, dopuszczono również odprowadzanie tych wód kanalizacją deszczową bezpośrednio do Wisłoka.

IX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 354/5/2024 PRZY AL. TADEUSZA REJTANA W RZESZOWIE

Dla analizy skutków realizacji ustaleń opracowań dotyczących planowania przestrzennego, właściwe jest zastosowanie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z tym artykułem – w celu oceny aktualności planów miejscowych, wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (co najmniej raz w czasie kadencji), ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do Studium.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE do monitorowania środowiskowych skutków realizacji planów, można wykorzystać stosownie do potrzeb istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

W przypadku opracowań planistycznych istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki ich realizacji. Nie ma więc potrzeby określenia dla studium, planów lub ich zmian, specjalnego systemu monitoringu wpływu na środowisko.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 354/5/2024 przy al. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie, sporządzono w oparciu o art. 46 i 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projektem planu objęto teren o powierzchni 0,98 ha położony na osiedlu Mieszka I, pomiędzy Wisłokiem a al. Tadeusza Rejtana, po południowej stronie centrum handlowego „Merkury Market”.

W granicach obszaru wyznaczono liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Wydzielono:

- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług – 1MW-U;
- teren usług – 1U;
- teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub garażu – 1KR-KOG;
- teren komunikacji pieszo-rowerowej lub zieleni urządzonej – 1KP-ZP.

Pod względem morfologicznym, teren objęty projektem planu położony jest w części prawobrzeżnej doliny Wisłoka, na terasie nadzalewowej. Jest to teren o wyrównanej powierzchni, prawie w całości utwardzonej z zabudową o różnej funkcji (głównie usługowej).

Podłoże budują utwory akumulacji rzecznej, w stropie reprezentowane przez mady rzeczne, poniżej piaski i żwiry. Kompleks utworów rzecznych podścielają trzeciorzędowe iły. Przydatność tych gruntów do posadowienia budynków jest uzależniona od stopnia plastyczności. Lokalizowanie zabudowy wymagać będzie badań geologiczno-inżynierskich.

Teren, o którym mowa wyposażony jest we wszystkie sieci infrastruktury technicznej – wodociągową, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej. Realizowana nowa zabudowa wymagać będzie budowy przyłączy lub rozbudowy istniejących sieci.

W zapisach projektu planu dopuszczono zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub usługową oraz zabudowę usługową o wysokości maksymalnej do 56,0 m. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz usługową wykluczono lokalizowanie usług: handlu wielkopowierzchniowego, handlu hurtowego, edukacji oraz kultu religijnego.

W poszczególnych terenach o ustalonym przeznaczeniu określono wysokość zabudowy, intensywność zabudowy, wielkość powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto w ustaleniach projektu planu określono zasady odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, a także dopuszczalne źródła energii cieplnej.

Określone zasady dotyczące środowiska oraz zasady zabudowy i zagospodarowania mają na celu zapewnienie ładu przestrzennego, ustalenie obsługi w zakresie infrastruktury planowanej zabudowy oraz wprowadzenie nowego wizerunku zespołu zabudowy poprzez zmianę przeznaczenia i wprowadzenie powierzchni biologicznie czynnej. Wydzielenie terenu 1KP-ZP umożliwi przejście na tereny nadrzeczne (bulwary) bezpośrednio z al. Tadeusza Rejtana. Dopuszczenie usług od strony Wisłoka, w parterach budynków zlokalizowanych na terenie 1MW-U pozwoli na stworzenie w tej części miasta nowego miejsca wypoczynku dla mieszkańców, z dostępem do usług.

Opracowanie:

mgr Janina Nowak

mgr inż. Marta Kopacz-Korzeń

Rzeszów, grudzień 2024 r.

OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ

Ja niżej podpisana Janina Nowak, zatrudniona w Biurze Rozwoju Miasta Rzeszowa na stanowisku głównego specjalisty, jako kierownik Zespołu Środowiska Przyrodniczego, w którym sporządza się opracowania ekofizjograficzne i prognozy oddziaływania na środowisko projektów planów miejscowych, Studium i zmian Studium dla miasta Rzeszowa, oświadczam:

Spełniam warunki, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Janina Nowak

Rzeszów, grudzień 2024 r.

OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ

Niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania zawarte w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w zakresie opracowywania prognoz oddziaływania na środowisko.

Ukończyłam studia wyższe na kierunku Inżynieria Środowiska na Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza oraz posiadam doświadczenie jako osoba współpracująca w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Marta Kopacz-Korzeń